

סילבוס

תרבות יידיש - מבוא - 18114

תאריך עדכון אחרון 07-09-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יידיש

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דר עופר דינס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ofer.dynes@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תיאום מראש

מורי הקורס:

ד"ר עופר דינס

תאור כללי של הקורס:

זהו מבוא ביקורתי לעולמה של יידיש: לשון, היסטוריה, תרבות, אידאולוגיה, ופוליטיקה מנקודת מבט

גלובלית.

יחידה א: יידיש - שפה כתרבות

1. יידיש כאלטרנטיבה
מי היא קהילת דוברי יידיש? יידיש ופוליטיקה. יידיש כאידאולוגיה. הדימויים של שפת יידיש בהקשרם
ההיסטורי והחברתי. יידישיזם.

2. המבנה הפנימי של יידיש (היסטוריה ומורפולוגיה). ההקשר החברתי של יידיש (סוציולוגיה של
השפה)

3. הדיבוריות של יידיש (נורמות פרגמטיות וייצוגיהן הספרותיים)

יחידה ב: יידיש: העידן האשכנזי
קודקס קיימברידג 1384 והקהילה האשכנזית בקהיר, יידיש והנאורות הגרמנית

יחידה ג: יידיש בעידן המודרני
- נחמן מברסלב מתכונן לסוף העולם, מנדלי מוכר ספרים, שלום עליכם, י.ל. פרץ, יווא ויידישיזם, ניו
יורק: מודרניזם ושירה אקספרימנטלית, יידיש בגיטאות ובמחנות

יחידה ד: יידיש אחרי 1945
יידיש בבריהם (האוטונומיה היהודית בבירוביגאן, רצח אנשי-הרוח היהודים ב1952), יצחק בשביס
זינגר, מרכזים חדשים: תל-אביב (אברהם סוצקבר ודי גאלדענע קייט), בואנוס-אייירס, מונטריאול.

מטרות הקורס:

רכישת ידע וכלי ניתוח להבנית התופעות הנ"ל. הנחיה לכיוונים אפשריים להמשך הלמידה והמחקר.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
להתוות את קווי היסוד לעולמה של תרבות היידיש.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה ודיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- התפתחותה של יידיש; מרכיביה הלשוניים; הגאוגרפיה התרבותית של דוברי יידיש; דו-לשוניות ורב
לשוניות בחברה היהודית; התפתחותה של ספרות יידיש;

חומר חובה לקריאה:
הערה: כל חומר קובץ סרוק למשתתפים

- מקורות: פרץ אופצינסקי, רשימות מגטו וורשה (מבחר), צבי אייזנמן, הפגישה, יעקב יצחק בשביס זינגר, חורבן קרשב, יעקב גלטשטיין, שירים (מבחר), גליקל מהמליון, זכרונות, משה-לייב הלפרן, שירים (מבחר), חיים זיטלובסקי, לשאלת שפתינו, מנדלי מוכר ספרים (שלום יעקב אברמוביץ'), סוסתי, אנה מרגולין, שירים (מבחר), אברהם סוצקבר, שירים (מבחר), שלום עליכם (שלום רבינוביץ'), האיש מבואינוס איירס, הקדרה.

מחקר: בנימין הרשב, שפה והיסטוריה, אוריאל וויינרייך, יידיש, הלשון, דוד רוסקיס, יהודיבור (מבחר), רות ווייס, הפרוזה של אברהם סוצקבר, חוה טורניאנסקי, "עיניו ככוכבים, שערו כזהב: יוסף הצדיק בשיר קדום ביידיש, דן מירון, אתם צוחקים אני בוכה. אברהם נוברשטרן, לאן - זרמים חדשים בקרב יהודי מזרח אירופה.

חומר לקריאה נוספת:
סילבוס מפורט והצעות לקריאה נוספת ינתנו בתחילת הקורס. המעוניינים בסילבוס לפני תחילת השנה מוזמנים לפנות באי-מייל למרצה.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: